

Kuukausi- raportti

TOUKOKUU 2023

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
Kansainvälinen talous.....	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Kokonais- ja teollisuustuotanto.....	17
Työllisyys.....	21
Hinnat ja kustannukset.....	24
Julkinen talous.....	27
Yhteenveto talousennusteista	30

Ennusteryhmä

Päivi Puonti, ennustepäällikkö

🐦 @PaiviPuonti

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Sakari Lähdemäki, tutkija

🐦 @lahdems

Käy tutustumassa Suhdanne-julkaisuun osoitteessa www.suhdanne.fi.

Suhdannenäkymät toukokuussa 2023

> Euroalueen bkt kasvussa ensimmäisellä neljänneksellä

> Metallin Suomen teollisuuden valonlähde

> Yksityisten palvelujen kasvu vahvistunut

> Työmarkkinat pitävät pintansa

EU:n teollisuuden luottamus heikkeni huhtikuussa

Eurostatin julkaisema euroalueen talouden kokonaisluottamusindikaattori oli huhtikuussa keskimäärin maaliskuun tasolla. Kuluttajien luottamus parani, mutta teollisuuden heikkeni alimmaksi sitten tammikuun 2021. Teollisuuden luottamus heikkeni maaliskuuhun verrattuna isoimmista maista eniten Ranskassa, Tšekissä ja Ruotsissa.

Suomessa kokonaistalouseluottamus vahvistui hieman kuluttajien nostamana. Sen sijaan rakentamisessa ja vähittäiskaupassa luottamus heikkeni.

Ennakkotiedon mukaan euroalueen bkt kasvoi tammi-maaliskuussa 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja koko EU:n puolestaan 0,3 prosenttia.

Metalliteollisuus kasvaa – muut teollisuuden päätoimialat supistuvat

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä oli joulukuussa 0,5 prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin. Erityisesti helmikuu oli heikko, missä näkyy jonkin verran ahtaajien lakko. Vuoden takaisesta ovat heikentyneet erityisesti metsäteollisuus (-10 % sen viime vuoden lakosta huolimatta), kemianteollisuus (-9 %), muut ei-metalliset mineraalituotteet (-10 %) sekä tevanake (-8 %). Metalliteollisuus oli sen sijaan kahdeksan prosentin kasvussa.

Teollisuuden kausitasoitettu tuotannon määrä puolestaan kasvoi vuoden vaihteen ympärillä edeltäneestä kolmen kuukauden jaksosta. Edellä mainittujen alojen kausitasoitettu kehitys oli samansuuntaista kuin vuotta aiemmin: metalliteollisuus kasvoi, muut supistuivat edelleen.

Tilausten määrän viimeaikainen kehitys antaa kuitenkin orastavan valonpilkahduksen myös kemianteollisuuden ja paperiteollisuuden näkyymiin.

Ahtaajien lakko vaikutti tavaraviennin määrään helmikuussa. Viennin määrä oli 19 prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin, vaikka tällöinkin oli UPM:ssä lakko. Marras-tammikuussa tavaraviennin määrä oli kuusi prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin. Jos helmikuuta ei katsota, tavaraviennin määrä on ollut kuukausitasolla vajaan vuoden ajan suunnilleen sama. Metalliteollisuuden viennin määrä on kasvanut. Merkittävässä laskussa on ollut kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden vienti.

Palvelualat kasvussa

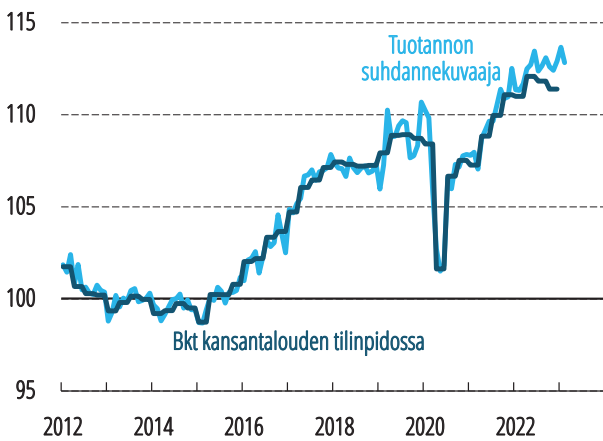
Yksityisten palvelualojen liikevaihdon määrän kausitasoitettu kehitys on puolestaan vahvistunut. Erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminnan tammi- ja helmikuu olivat hyvin vahvoja ja jo parempia kuin kolme vuotta sitten ennen pandemiaa. Kuljetuksen ja varastoinnin supistuminen päättyi vuoden vaihteessa. Kiinteistöalan sekä informaation ja viestinnän kasvu on jatkunut ja piristynytkin. Ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa kasvu on jatkunut

mutta tahti on hidastunut muun muassa arkkitehti- ja insinööripalvelujen painamana. Rakentamisen heikkous vaikuttaa näihin palveluihin. Sen sijaan matkatoimistojen liikevaihdon määrän kasvu jatkui hyvin vahvana vuoden vaiheessa.

Työmarkkinoilla edelleen hieman parempaa

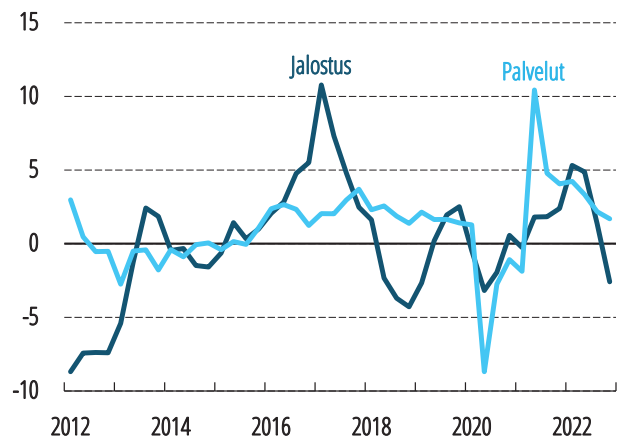
Työttömyysasteen trendi aleni edelleen maaliskuussa ja oli 6,6 prosenttia. Se oli viimeksi korkeimmillaan viime elokuussa 7,1 prosenttia. Työllisyysasteen (20–64 v.) trendi on ollut joulukuusta lähtien 78,4 prosenttia.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

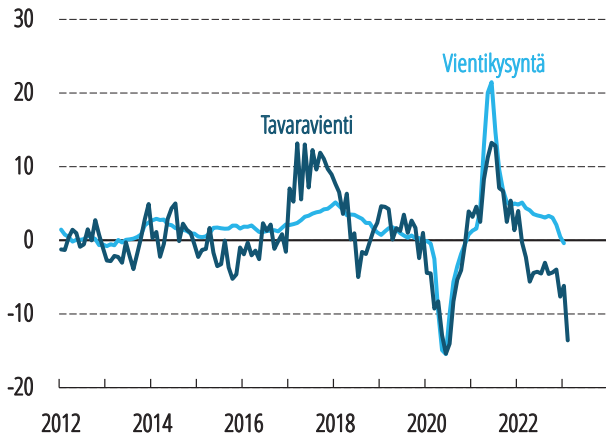
Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti
Kuluttajahinnat¹⁾	7,6	8,1	8,3	9,1	9,1	8,4	8,8	7,9	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	1,9	1,4	1,2	1,0	0,4	1,2	0,4		
12 kk euribor-korko³⁾	1,249	2,233	2,629	2,828	3,018	3,337	3,534	3,647	3,757
Työllisyysasteen trendi	78,0	78,3	78,5	78,5	78,4	78,4	78,4	78,4	
Työttömyysasteen trendi	7,1	7,0	6,9	6,9	6,9	6,8	6,7	6,6	

¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Päivähavaintojen keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

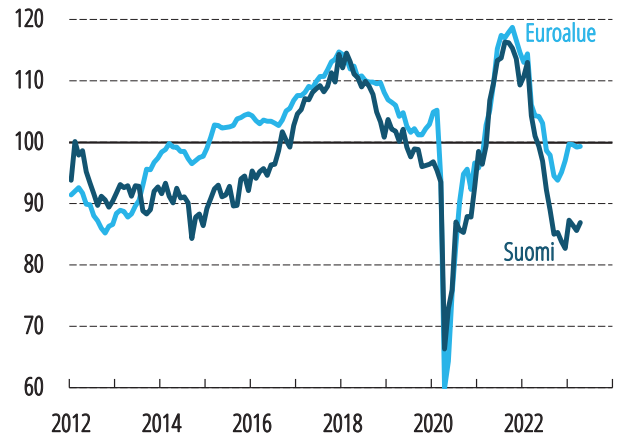
Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Tavaraviennin määrä sekä 41 maan teollisuustuotanto Suomen liukuvin tavaravientipainoin.

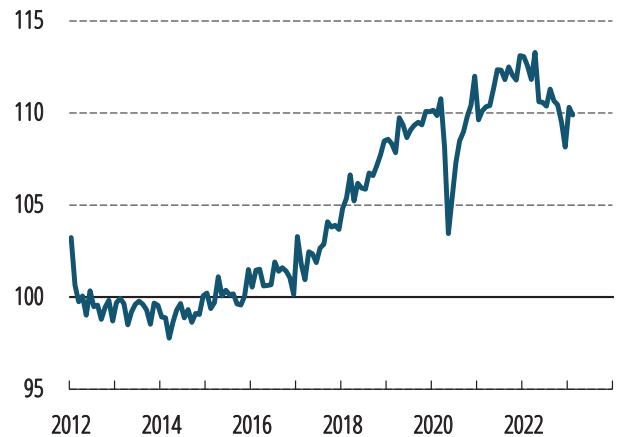
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Talouden luottamusindikaattori

Lähteet: Euroopan komissio, Macrobond.

Reaalinen palkkasumma, kausitasoitus (ind. 2015=100)

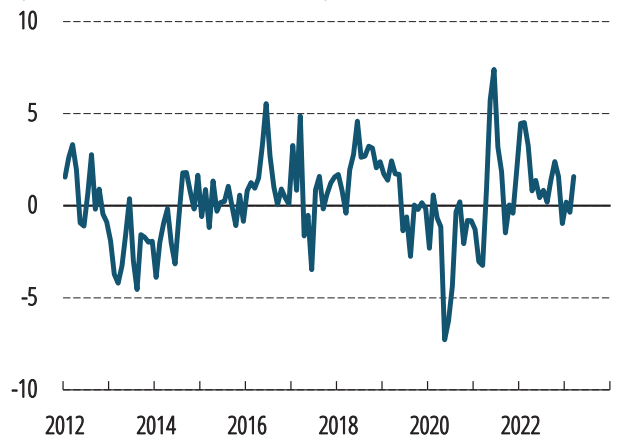
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Ennuste (%-muutos)

	2023	2024
Bkt	-0,3	1,2
Tuonti	0,1	3,8
Vienti	1,2	5,5
Investoinnit	-1,0	1,3
Kulutus	-0,1	0,9
Teollisuustuotanto	-1,6	2,9
Työttömyysaste, %	7,1	6,8
Inflaatio, %	5,5	2,2
Euribor 12 kk, %	3,7	3,0

Lähde: Suhdanne, Kevät 2023 (21.3.2023).

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Rahapolitiikan odotetaan kiristyvän lisää

> EKP:ltä odotetaan koronnostoa toukokuussa

> Inflaatio kiihtyi hieman euroalueella huhtikuussa

> Euroalueen teollisuustuotanto kasvoi helmikuussa selvästi

Talous kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä

Euroalueen bkt kasvoi viime vuonna ennakkotietojen mukaan 3,5 prosenttia. Kasvu hidastui selvästi vuoden kahdella viimeisellä neljänneksellä. Vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä talous näyttäisi kasvaneen euroalueella 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,3 prosenttia vuoden takaisesta. Yhdysvaltojen talous kasvoi 2,1 prosenttia vuonna 2022. Vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä talous näyttäisi kasvaneen Yhdysvalloissa 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,6 prosenttia vuoden takaisesta.

Euroalueen näkymät kohtuulliset

Euroalueen luottamusindikaattorit kertovat näkymien kohentuneen vähän vuoden vaihteessa. Odotuksia nostavat kuitenkin palvelusektorin näkymät, kun taas teollisuuden näkymät ovat heikentyneet alkuvuodesta. Kuluttajien luottamus on yhä euroalueella poikkeuksellisen heikkoa, vaikka se onkin parantunut viime kuukausina.

Euroalueella teollisuustuotannon volyyymi on kasvanut helmikuussa selvästi vuoden takaisesta. Yhdysvaltojen tehdasteollisuuden tuotanto on supistunut vähän helmikuussa vuoden takaisesta.

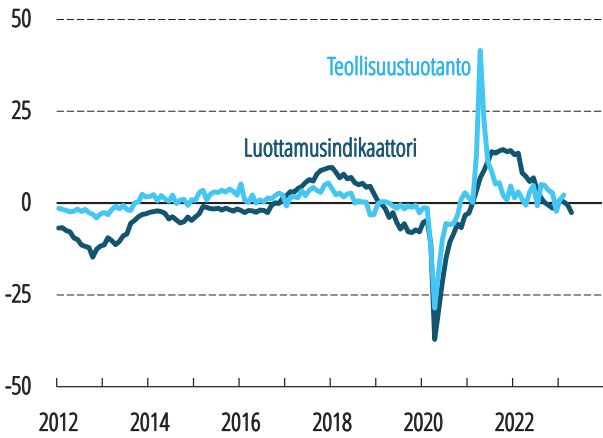
EKP:ltä odotetaan koron nostoja

Euroalueen kuluttajahintainflaatio oli vuonna 2022 keskimäärin 8,4 prosenttia. Huhtikuussa inflaatio kiihtyi hieman. Ennakkotietojen mukaan inflaatio oli 7,0 prosenttia. Pohjainflaatio (eli pl. volatiilit elintarvikkeet ja energia) hidastui kuitenkin jo vähän.

Alkuvuoden ongelmat pankkisektorilla lisäsivät epävarmuutta pankkien vakaudesta. Toistaiseksi tilanne on kuitenkin pysynyt hallinnassa, vaikka EKP ja Fed nostivat molemmat ohjauskorkojaan tuntuvasti maaliskuussa. Keskuspankit vakuuttivat, että pankit ovat vakavaraisia ja mahdollisiin ongelmatapauksiin pystytään reagoimaan. Oletamme, että sekä Fed että EKP nostavat ohjauskorkoja toukokuuisissa kokouksissaan mutta maltillisemmin kuin ennen.

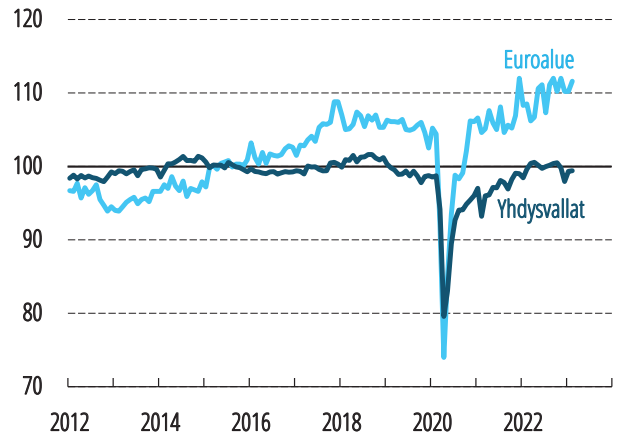
3 kuukauden euribor on noussut jo yli 3,2 prosenttiin ja vuoden euribor 3,8 prosenttiin. Valtion lainojen korot ovat vuoden vaihteen jälkeen kasvaneet selvästi aiempaa maltillisemmin. Huhtikuussa nämä korot ovat hieman laskeneet. Euron arvo on huhtikuussa pyörinyt 1,1 dollarin ympärillä.

Teollisuuden luottamusindikaattori ja tuotanto (vuosimuutos, %) euroalueella

Lähteet: Eurostat, Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: OECD, Eurostat, Macrobond.

Tehdasteollisuuden tuotanto (vuosimuutokset, %)

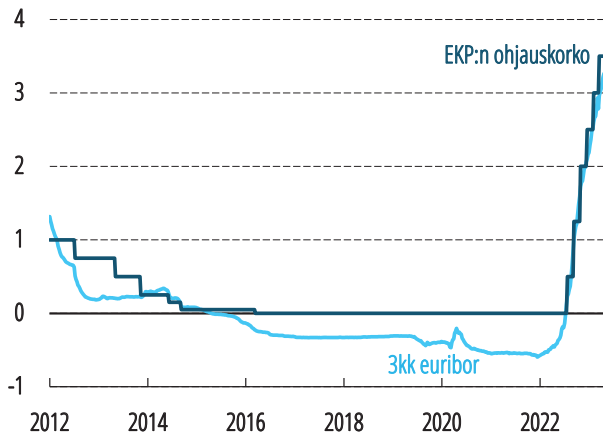
	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	
Euroalue	4,8	4,8	-1,6	1,8	2,9			
Yhdysvallat	2,3	0,8	-1,1	0,9	-0,2			
Japani	3,9	-0,8	-0,8	-3,9	-1,5			
OECD	2,2	0,6	-0,9	-0,5				

Euroalueen inflaatio ja rahamarkkinakorot

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	Ennuste (keväät 2023) 2023	2024
Euroalueen kuluttajahintainflaatio, % ed. vuodesta									
Kokonaisindeksi	10,6	10,1	9,2	8,6	8,5	6,9	7,0	5,2	2,6
Pohjainflaatio¹⁾	6,4	6,6	6,9	7,1	7,4	7,5	7,3		
Energia	41,5	34,9	25,5	18,9	13,7	-0,9	2,5		
Palvelut	4,3	4,2	4,4	4,4	4,8	5,1	5,2		
Rahamarkkinakorot, %, kuukauden keskiarvo									
EKP ohjaukorko	1,25	1,97	2,18	2,50	2,88	3,17	3,50	3,50	3,30
Euribor, 3 kk	1,43	1,83	2,06	2,34	2,64	2,91	3,18		
Euribor, 12 kk	2,63	2,83	3,02	3,34	3,53	3,65	3,76	3,00	2,60
Yhdysvallat (Libor), 3 kk	4,14	4,65	4,74	4,81	4,89	5,05	5,25		
Ruotsi (Stibor), 3 kk	1,81	2,28	2,56	2,85	3,11	3,29	3,49		
Japani (Tibor), 3 kk	0,05	0,05	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07		

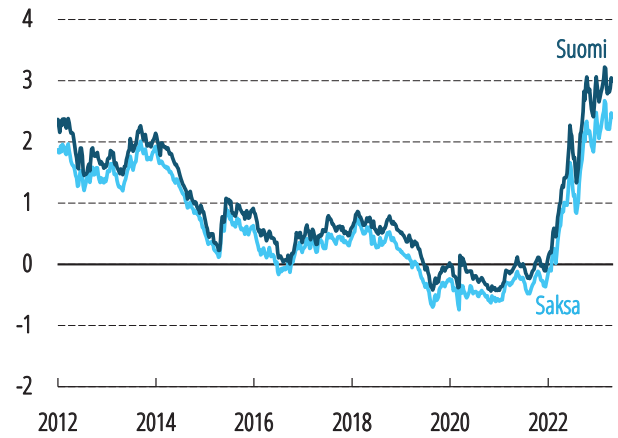
¹⁾ Eli pl. energia ja jalostamattomat elintarvikkeet. Lähteet: OECD, Eurostat, ECB, European Money Markets Institute (EMMI), Intercontinental Exchange (ICE), Japanese Bankers Association, Swedish Financial Benchmark Facility, Macrobond.

EKP:n ohjauskorko ja 3kk euribor (%)

Lähteet: ECB, EMMI, Macrobond.

Valtion 10 vuoden joukkovelkakirjojen tuotto (%)

Lähteet: Macrobond Financial AB, Macrobond.

Valtion lainojen korot, pörssi- ja valuuttakurssit

Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	2021 ka	2022 ka
Suomi	2,9	2,7	2,7	2,8	2,9	3,0	2,9	-0,1	1,7
Saksa	2,2	2,1	2,1	2,2	2,4	2,4	2,4	-0,3	1,2
Italia	4,5	4,1	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	0,8	3,1
Ruotsi	2,2	2,0	1,9	2,0	2,3	2,3	2,3	0,3	1,5
Yhdysvallat	4,0	3,9	3,6	3,5	3,7	3,7	3,5	1,4	3,0

Pörssi-indeksejä, 2010/1 = 100	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	% , 1 kk	% , 12 kk
Euroalue, STOXX 50	118,5	131,4	132,8	140,0	145,0	143,8	148,9	3,6	13,4
Suomi, OMX	155,2	164,3	166,7	169,4	171,0	164,1	162,8	-0,8	-4,4
Yhdysvallat, S&P 500	331,6	348,7	348,2	352,5	363,1	353,2	366,8	3,9	-6,1
Ruotsi, OMX	238,3	259,9	262,0	274,6	282,7	271,5	277,8	2,3	-3,2
Japani, Nikkei 225	253,1	261,7	255,3	249,6	258,0	259,7	265,2	2,1	4,6

Valuuttakurssija	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	% , 12 kk	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	% , 12 kk	
USD / EUR	1,07	1,07	1,10	1,38	PLN / EUR	4,74	4,69	4,63	-0,36
GBP / EUR	0,89	0,88	0,88	5,33	JPY / EUR	142,38	143,01	146,51	7,25
SEK / EUR	11,17	11,23	11,34	9,88	CNY / EUR	7,32	7,38	7,56	8,56
CHF / EUR	0,99	0,99	0,98	-3,58	RUB / EUR ¹⁾				

¹⁾ EKP ei tällä hetkellä julkaise Venäjän ruplan kurssia. Lähteet: STOXX, Nasdaq OMX Nordic, S&P Global, Nikkei inc., U.S. Department of Treasury, Macrobond Financial AB, ECB, Macrobond.

Ahtaajalakko näkyy selvästi helmikuun ulkomaankauppaluvuissa

> Sähkö- ja elektroniikka-
tuotteiden vienti pysyi
vahvana

> Metallien jalostuksen
vienti supistui
kolmanneksen

> Tuotantotarvikkeiden
tuontimääräalin kymmeneen
vuoteen

Lakko iski varsinkin metsäteollisuuden, metallien jalostuksen ja koneiden vientiin

Helmikuun heikot ulkomaankaupan luvut ovat seurausta ahtausalan lakosta 15.2.–1.3. välisenä aikana. Tavaraviennin määrä putosi helmikuussa 19 prosenttia vuoden takaisesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Ahtaajalakko näkyy hyvin selkeästi paperi- ja puutavateollisuuden, metallien jalostuksen, koneiden ja laitteiden ja elintarvikkeiden vientiluvuissa jyrkkänä pudotuksena. Sen sijaan sähkö- ja elektroniikkateollisuuden, metallituotteiden, kemikaalien ja öljytuotteiden viennissä lakko ei näy. Tammi-helmikuussa ainoastaan sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vienti lisääntyi vuoden takaiseen verrattuna.

Vientihinnat laskevat eri tahtia eri toimialoilla

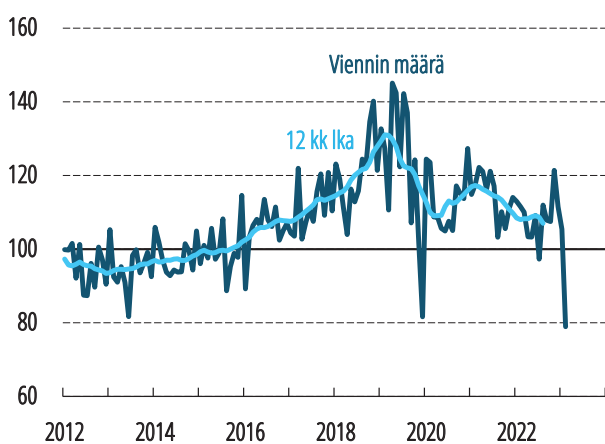
Tilastokeskuksen tuontihintaindeksin mukaan tavaroiden tuontihinnat olivat maaliskuussa vain puolisen prosenttia vuoden takaista korkeammat, mutta vielä 30 prosenttia korkeammat kuin maaliskuussa 2021. Energiatuotteiden tuontihinnat olivat 18 prosentin laskussa viimevuotiseen verrattuna, mutta olivat silti 69 prosenttia korkeammat kuin kaksi vuotta sitten. Raaka-aineiden tuontihinnat olivat vajaat 5 prosenttia vuoden takaista korkeammat ja 37 prosenttia korkeammat kuin maaliskuussa 2021.

Tavaroiden vientihinnat olivat maaliskuussa enää prosentin viimevuotista korkeammat Tilastokeskuksen vientihintaindeksin mukaan, mutta vielä 29 prosenttia korkeammat kuin vuoden 2021 maaliskuussa. Sähkön vientihinta aleni 56 prosenttia vuoden takaisesta ja 13 prosenttia helmikuun lukemista, mutta oli vielä 47 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2021 maaliskuussa. Metallien jalostuksen hintojen lasku pysähtyi edelliskuukauteen verrattuna. Ne ovat kuitenkin 41 prosenttia korkeammat kuin kaksi vuotta sitten. Paperiteollisuuden vientihinnat laskivat edelliskuukaudesta viidettä kuukautta peräkkäin, mutta ne olivat vielä 39 prosenttia korkeammat kuin maaliskuussa 2021. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden hinnat kääntyivät laskusuuntaan jo kahdeksan kuukautta sitten, mutta hintataso on vielä 37 prosenttia korkeampi kuin kaksi vuotta sitten. Elintarvikkeiden vientihinnat kääntyivät joulukuussa laskusuuntaan ja ovat nyt 24 prosenttia kahden vuoden takaisen tason yläpuolella. Puutavartuotteiden vientihinnat ovat alentuneet kovaa vauhtia, maaliskuussa ne olivat 19 prosenttia matalammat kuin vuosi sitten, mutta vielä 20 prosenttia korkeammat kuin maaliskuussa 2021. Koneiden ja laitteiden hintojen nousu ei ole vielä taittunut. Myös kumi- ja muovituotteiden hinnat ovat edelleen korkeat.

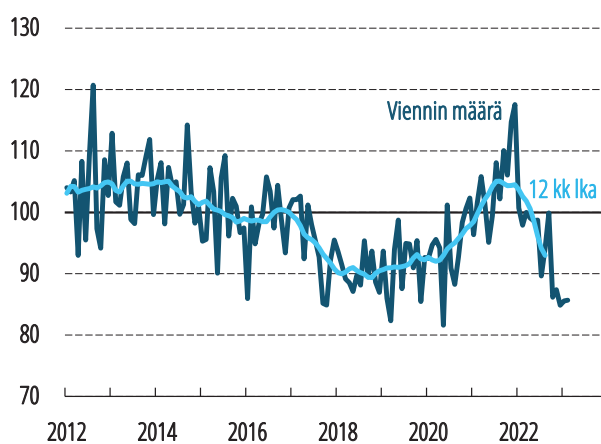
Tavaratuonnin määrä sukelsi helmikuussa

Kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä (2015=100), saadaan että tavaratuonnin määrä putosi helmikuussa 23 prosenttia edellisvuodesta. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti sekä poltto- ja voiteluaineiden tuonti jäivät kolmanneksen edellisvuotista pienemmäksi. Tuotantotar-

vikkeiden tuontiluku oli viimeksi yhtä matala kymmenen vuotta sitten. Investointitavaroiden (ml. kuljetusvälineet) tuonti väheni helmikuussa 5 prosenttia. Kestokulutustavaroiden tuonnin määrä supistui vajaan viidenneksen, ja puolikestävienkulutus- ja kertakulutustavaroiden tuonti oli 12 prosentin laskussa.

Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääk.) viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

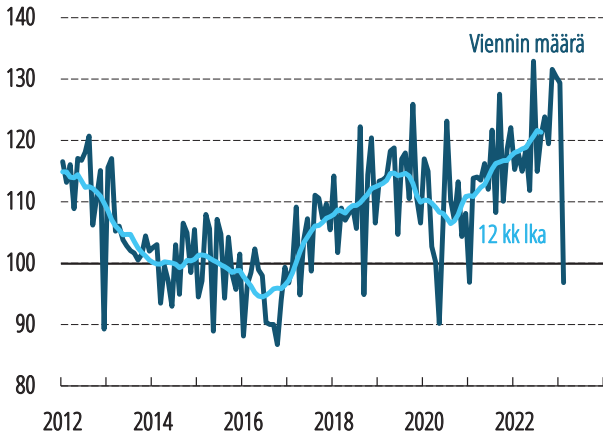
Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2022 ³⁾	Ennuste (keväät 2023)	Ennuste (keväät 2024)
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	3,9	-19,1	-1,0	-19,0		-11,6	-9,8	0,9	-2,9	4,3
Hinta⁴⁾	17,5	13,2	9,7	6,7	1,0	-3,4	5,7	23,4	-1,0	-2,9
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	-6,0	-18,2	-10,9	-23,0		-7,5	-16,9	5,2	-2,7	2,9
Hinta⁴⁾	18,5	15,8	8,3	7,6	0,6	-4,7	5,4	24,1	-5,8	-0,9
Vaihtotase, mrd. eur	0,7	-0,1	0,3	-0,3			0,0	-10,3	-0,7	-1,0
Kauppataase, mrd. eur	1,0	0,0	0,6	0,2			0,8	-1,2	2,8	2,2

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

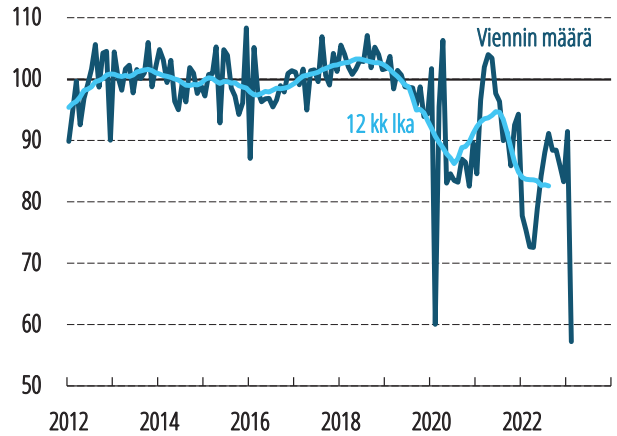
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2015=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Koneiden ja laitteiden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Paperiteollisuuden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2022 (%)	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	Kum. ¹⁾
Metallien jalostus (24)	15,5	9,4	-0,5	-7,0	-29,1	-17,9
Paperiteollisuus (17)	12,9	-7,2	-11,6	17,2	-24,6	-2,5
Koneet ja laitteet (28)	12,0	11,1	7,0	12,4	-17,4	-3,1
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	11,0	-23,2	-27,7	-15,4	-12,5	-14,0
Sähkölaitteet (27)	8,2	-18,1	22,6	-1,2	-4,2	-2,5
Moottoriajoneuvot (29)	6,2	11,4	12,8	25,4	12,8	19,1

¹⁾ Kumulaatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	2022 I-IV	Ennuste (keväät 2023-2024)
Vienti yhteensä	11,4	6,4	4,8	5,1	2,2	-4,0	1,7	1,2 5,5
Tavarat	9,2	1,9	2,1	3,7	1,0	-2,6	0,9	-2,9 4,3
Palvelut	17,0	15,7	11,2	8,3	5,1	-5,6	3,7	10,2 8,0
Tuonti yhteensä	7,2	15,8	12,1	13,5	7,8	-1,6	7,5	0,1 3,8
Tavarat	5,2	13,8	11,5	9,4	5,1	-4,1	5,2	-2,7 2,9
Palvelut	12,2	19,5	13,1	22,3	13,6	3,8	12,6	5,1 5,5

Lähde: Tilastokeskus.

Vähittäiskaupan myynnin määrä seuraa ostovoimaa

- > Maaliskuu oli vähittäiskaupalle yhtä huono kuin joulukuu
- > Myynnin määrä ja reaalin palkkasumma ovat nyt pandemiaa edeltäneellä tasolla
- > Kausitasoitettu myynnin määrä alenee laajalla rintamalla
- > Koko kaupan alan hintaindeksi ei enää ole noussut...
- > ... mutta vähittäiskaupassa nousu on jatkunut

Vähittäikaupalla taas heikompi kuukausi maaliskuussa

Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä heikkeni uudelleen maaliskuussa hieman parempien tammi- ja helmikuun jälkeen. Myynnin kausitasoitettu määrä oli maaliskuussa melkein yhtä matala kuin joulukuussa. Se oli tammi-maaliskuussa samalla tasolla kuin vuoden 2020 alussa ennen pandemian aiheuttamaa kysyntäbuustia. Toisaalta myös reaalin palkkasumma on alentunut pandemiaa edeltäneelle tasolle. Ostovoiman kehitys sanelee nyt myös myynnin määrän kehityksen.

Moni erikoiskaupan ala laskussa

Erikoiskaupan osalta jouluihelmikuussa kodintekniikan vähittäiskaupan kausitasoitettu myynnin määrä aleni yhdeksän prosenttia syksystä. Tämä johtui osittain todella heikosta joulukuusta, mutta myös vuoden alku oli syksyä heikompi. Samoin urheiluvälineiden myynnin määrä niiasi jouluihelmikuussa edellisestä kolmesta kuukaudesta, erityisesti vahvan marraskuun ja heikon tammikuun vuoksi. Huonekalujen ja sisustustavaroiden myynnin pidempään jatkunut pandemian jälkeinen heikentyminen on jatkunut. Rautakauppa puolestaan kääntyi uudelleen laskuun vuoden vaihteen ympärillä.

Apteekkien, terveydenhoito-, kosmetiikka- ja hygienia tuotteiden, ajoneuvojen polttoaineen, vaatteiden ja jalkineiden sekä optisen alan vähittäiskauppa on puolestaan ollut pienessä kasvussa.

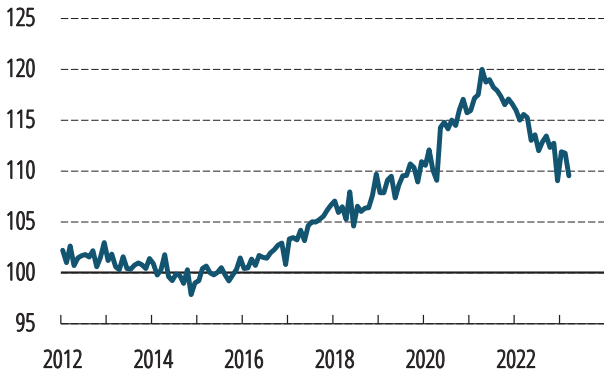
Hintojen nousu jatkunut

Koko kaupan alan liikevaihdon hintaindeksi ei ole noussut syyskuun jälkeen, mutta vähittäiskaupassa näin on edelleen tapahtunut. Hintojen nousu on taittunut tukkukaupassa.

Ensirekisteröinneissä nousua

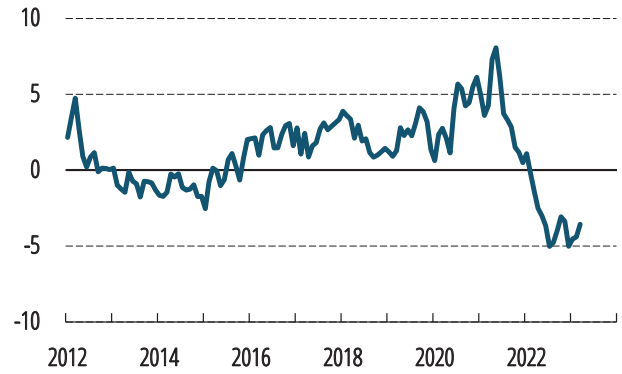
Henkilöautojen ensirekisteröintien määrä oli huhtikuussa pitkää aikaa selvästi (14 %) edellisvuotta korkeampi. Alkuvuoden rekisteröinnit ovat kuitenkin viime vuoden tasolla. Käytettyjen autojen kauppa on ollut pienessä nousussa viime vuoteen verrattuna.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

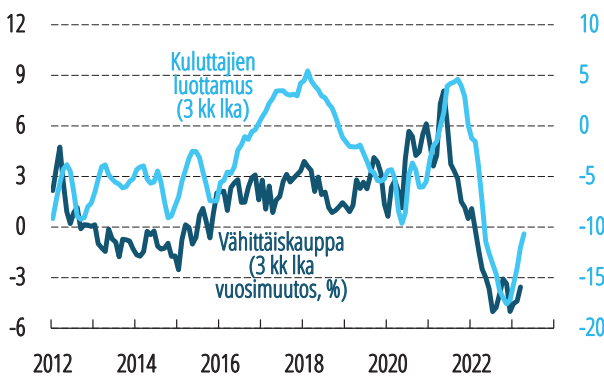
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

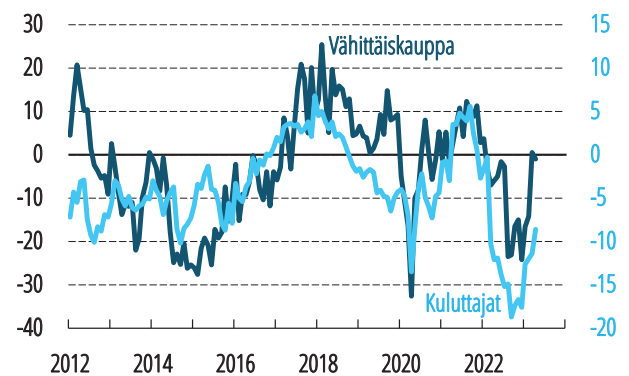
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

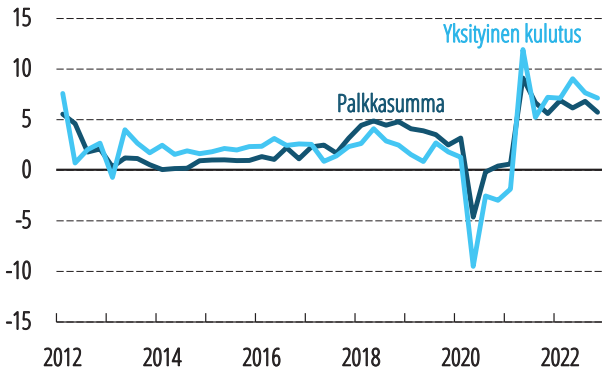
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis
Vähittäiskauppa	-4,0	-3,1	-3,4	-5,0	-4,5	-4,4	-3,6
Päivittäistavarakauppa	-5,2	-4,8	-5,5	-6,5	-6,0	-6,1	-5,2
Tavaratalokauppa	-2,1	-2,8	-3,5	-5,2	-4,2	-4,1	
Erikoiskauppa yhteensä	-4,3	-2,6	-2,6	-4,6	-4,3	-4,4	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	-7,5	-4,6	-3,5	-10,2	-11,9	-12,9	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	-7,4	-4,6	-5,5	-6,0	-5,9	-6,8	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	-3,6	-3,5	-1,7	-4,4	-6,5	-6,5	
Moottorijoneuvojen kauppa ja korjaus	-3,2	-0,2	-0,1	-1,8	-1,0	-1,3	

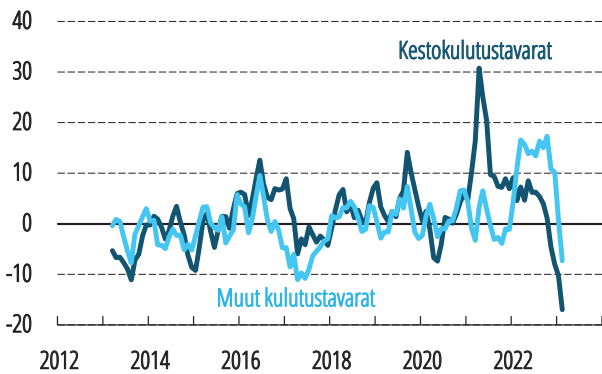
Alluperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

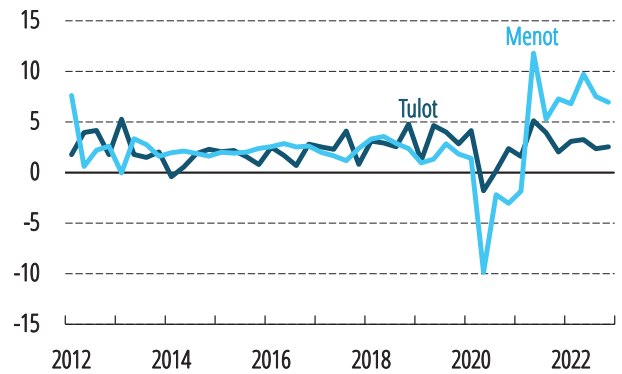
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulutustavaroiden tuonnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

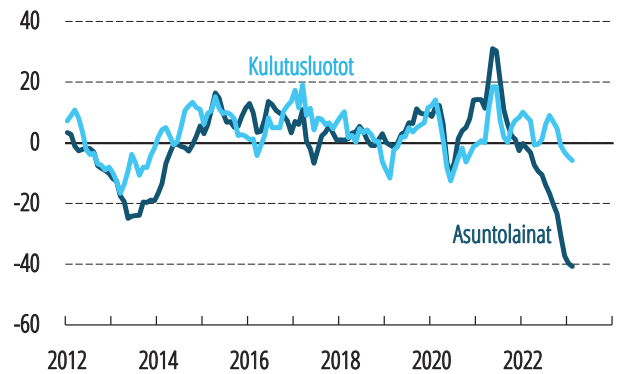
Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo ja kulutus, kausittas. käyvin hinnoin (vuosimuutos, %)

Ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	Ennuste (kevät 2023 2024)	
Yksityiset kulutusmenot	10,2	3,5	4,2	2,8	3,9	1,4	0,3	-0,5	1,0
Kestävät kulutustavarat	18,0	-3,1	-6,3	-10,1	-12,6	-9,4	-7,3	-3,0	1,6
Puolikestävät tavarat	28,6	9,8	10,4	4,1	5,4	-2,4	0,4	0,2	0,9
Lyhytikäiset tavarat	4,6	4,7	2,8	-0,1	-3,0	-4,4	-6,5	-1,8	0,3
Palvelut	10,6	3,1	6,2	6,1	8,2	6,0	3,3	0,6	1,4

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Rakentaminen hiipunut

> Rakentamisen myynnin määrän trendi ei laskenut helmikuussa

> Aloitukset kääntyneet lievään nousuun

> Rakennuskustannukset nousussa

Investoinnit kehittivät suotuisasti vuonna 2022

Tilastokeskuksen mukaan investoinnit kasvoivat 5,0 prosenttia viime vuonna. Tuoreimpien tietojen mukaan kasvu tuli kokonaan yksityiseltä sektorilta, kun julkisen sektorin investoinnit eivät kasvaneet ollenkaan.

Sekä kone- ja laiteinvestoinnit että rakennusinvestoinnit kasvoivat viime vuonna. Rakennusinvestoinnit kasvoivat kuitenkin huomattavasti koneita ja laitteita voimakkaammin. Erityisen nopeaa kasvu oli asuinrakennusinvestoinneissa ja maa- ja vesirakennusinvestoinneissa, joita nostivat investoinnit tuulivoimaan.

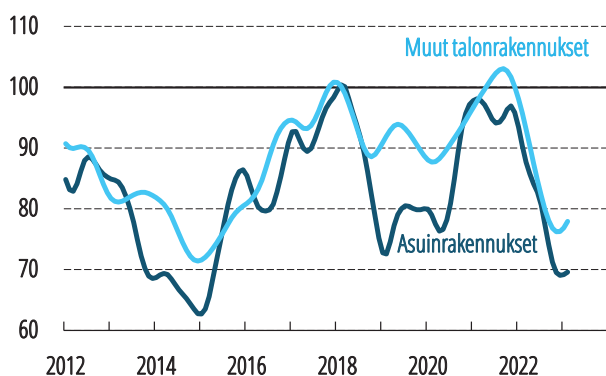
Rakentamisen hiipuminen jatkuu

Rakennusyrietysten maanrakennuksen ja talonrakennuksen myynnin määrä supistui selvästi vuoden takaiseen verrattuna maaliskuussa. Molempien trendi on laskenut selvästi, mutta maaliskuussa lasku näyttäisi pysähtyneen. Rakentamisen hintojen kasvu tasaantui viime vuoden lopulla, mutta alkuvuonna hinnat ovat nousseet taas selvästi.

Rakentamisen luottamusindikaattorit tippuivat jälleen huhtikuussa. Asuinrakennusten ja muiden talonrakennusten aloitusten määrän trendi on kääntynyt varovaiseen nousuun maaliskuussa.

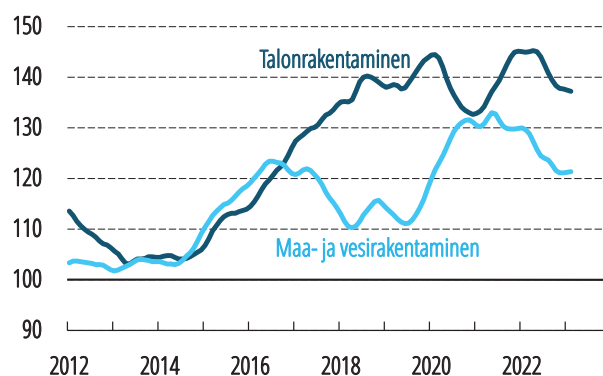
Suomalaisten kotitalouksien uusien asuntolainojen korot ovat nousseet edelleen alkuvuonna ollen maaliskuussa keskimäärin jo 3,9 prosenttia. Uusia asuntolainoja maaliskuussa nostettiin merkittävästi vähemmän kuin vuosi sitten mutta kuitenkin selvästi enemmän kuin helmikuussa. Vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet noin 6,7 prosenttia kesäkuun huipusta. Maaliskuussa hinnat laskivat enää vähän, ja voimakkain hintojen lasku näyttäisi olevan ohi.

Uudisrakentamisen aloitukset (m³), trendi (ind. 2010=100)

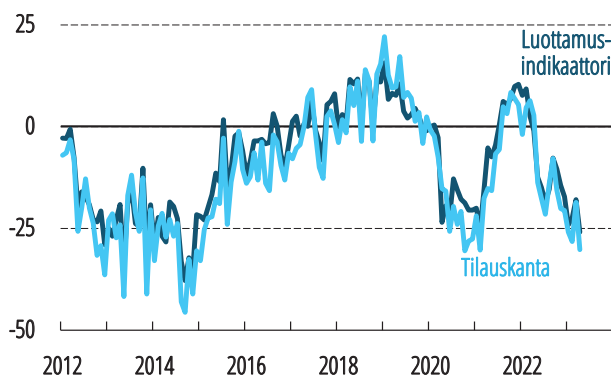
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

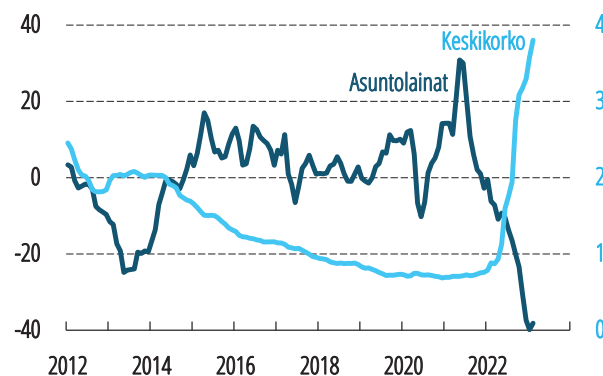
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

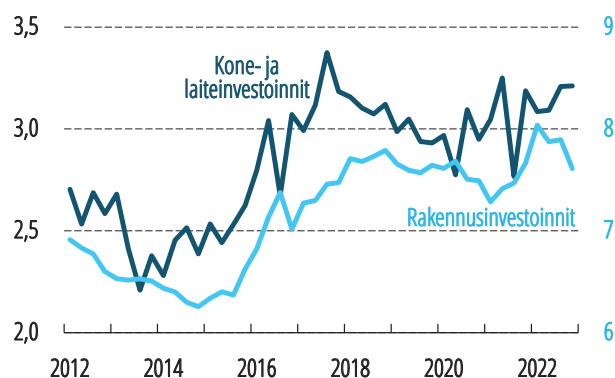
Lähteet: Eurostat, Macrobond.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

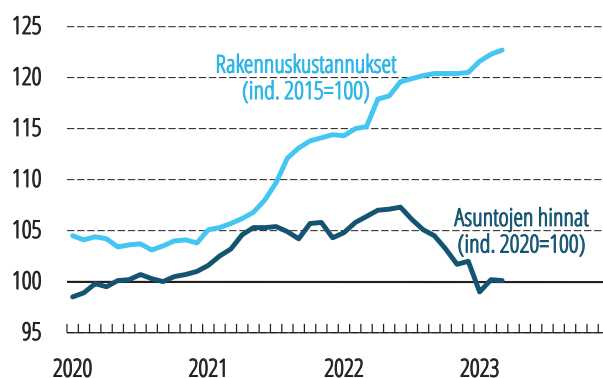
Lähteet: Suomen Pankki, Macrobond.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	3 kk ¹⁾	2022
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	9,3	2,6	12,5	1,1	1,0	1,8	9,6
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	-6,1	-4,5	-11,6	-11,7	-6,2	-2,2	0,4
Rakennusten aloitukset (m³)	33,0	-42,6	-37,6	24,0	-30,3	-4,6	-15,8
Asuinrakennukset	-2,8	-41,3	-45,3	-13,0	-15,9	-7,7	-18,0
Muut rakennukset	47,1	-43,2	-32,5	48,6	-36,2	-3,1	2,3
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	-5,8	-9,1	-8,9	-11,0	-10,2	-2,4	6,2
Asuntorakentaminen	-2,7	-7,5	-9,5	-12,4	-13,1	-2,4	-0,8
Muu talonrakentaminen	-8,2	-10,4	-8,4	-9,8	-7,5	-2,4	-14,8
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-10	-14	-17	-24	-22		

¹⁾ Vuosumma laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli, Macrobond.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2022 I-IV ¹⁾	Ennuste (keväät 2023 2024)	
Investoinnit yhteensä	3,4	8,8	3,5	8,3	0,3	-2,1	5,0	-1,0	1,3
Yksityiset investoinnit	8,2	7,1	6,0	9,5	2,2	-1,3	6,1	-1,8	1,3
Julkiset investoinnit	-13,7	16,4	-8,1	2,9	-8,3	-5,9	0,0	3,5	1,5
Koneet ja laitteet	8,2	1,2	-4,4	16,0	1,6	0,1	2,8	2,0	3,0
Rakennusinvestoinnit	0,5	11,7	5,9	6,5	-2,0	-3,6	5,3	-3,4	0,3
Asuinrakentaminen	11,0	20,5	6,3	10,2	-7,2	-6,5	7,0	-4,0	0,0
Muu talonrakentaminen	-6,8	1,0	-0,4	-6,4	-4,0	-0,8	-2,6	-0,5	2,0
Maa- ja vesirakentaminen	-9,6	10,8	19,8	23,0	17,7	-0,3	18,4	-7,0	-2,0
Muut investoinnit	6,5	8,2	5,4	7,3	5,3	0,3	6,5	3,0	2,0

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Teollisuustuotanto jäi helmikuussa edellisvuotista pienemmäksi

> Koneiden valmistus lisääntyi edelleen vauhdikkaasti

> Metsä- ja kemian sektorin tuotanto sakkaa

> Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo väheni selvästi

Kokonaistuotannon kasvu pysähtyi helmikuussa jalostuksen jarruttamana

Suomen kokonaistuotanto kasvoi vain 0,1 prosenttia vuoden takaisesta helmikuussa 2023 Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna tuotanto kasvoi 0,4 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto väheni 0,7 prosenttia edelliskuukaudesta.

Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto laski helmikuussa työpäiväkorjattuna 3,6 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen tuotanto sekä alku- tuotanto olivat 2,1 prosentin kasvussa.

Bruttokansantuote markkinahintaan kohosi kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan 2,1 prosenttia vuonna 2022. Etlä arvioi maaliskuussa 2023 julkaistussa ennusteessaan, että bkt supistuu 0,3 prosenttia vuonna 2023. Tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kokonaistuotanto lisääntyi vielä tammi-helmikuussa prosentin tammikuun vahvan kasvun ansiosta.

Tehdasteollisuuden toimialoista vain koneiden ja metallituotteiden valmistus lisääntyi

Koko teollisuuden tuotanto kasvoi helmikuussa 1,1 prosenttia vuoden takaisesta Teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattu tuotanto supistui 2,3 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto väheni 1,8 prosenttia edellisvuodesta ja 2,3 prosenttia tammikuun lukemista. Tehdasteollisuuden tuotannon kasvua jarrutti metsä- ja kemianteollisuuden tuotannon voimakas supistuminen. Metsäsektorin tuotanto oli 10 prosentin laskussa ja kemian alan 8 prosentin laskussa. Energiasektorin 6 prosentin kasvu ja kaivostoiminnan 10 prosentin kasvu puolestaan nostivat lukuja, ja niinpä koko teollisuuden tuotanto supistui vähemmän kuin tehdasteollisuus. Tehdasteollisuuden tuotanto supistui kausitasoitettuna 2,6 prosenttia edellisvuodesta ja pois lukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus peräti 5,1 prosenttia.

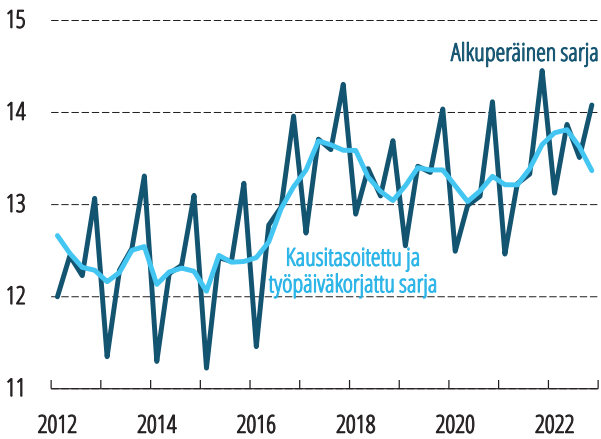
Koneiden ja laitteiden valmistus lisääntyi edelleen vauhdikkaasti 10 prosentin tahtia. Metallituotteiden valmistus lisääntyi vajaat 3 prosenttia viimevuotisesta, mutta supistui 5 prosenttia tammikuun lukemista. Muiden toimialojen tuotanto jäi edellisvuotista pienemmäksi. Pienistä toimialoista huonekalujen valmistus on supistunut jo yli puolen vuoden ajan, helmikuussa tuotanto putosi 18 prosenttia vuoden takaisesta ja indeksiluku oli alin yli kymmeneen vuoteen. Rakennusaine- teollisuuden tuotanto supistui viidettä kuukautta peräkkäin.

Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo väheni kuluvan vuoden helmikuussa 4,9 prosenttia edellisvuodesta alkuperäisen tilastosarjan mukaan. Kausitasoitettuna tilausten arvo laski niin ikään 4,9 prosenttia tammikuun lukemista. Kemi-

anteollisuuden tilaukset laskivat arvoltaan 9,2 prosenttia vuoden takaisesta. Paperi- ja kartonkivalmistuksen toimiala sai arvoltaan 8,8 prosenttia vähemmän tilauksia kuin

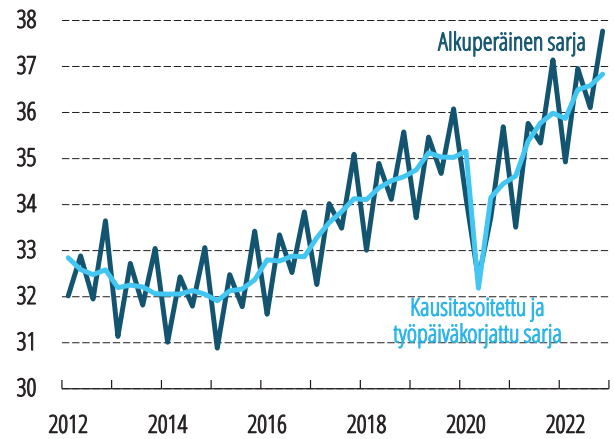
helmikuussa vuonna 2022. Metalliteollisuudessa ne supistuivat 2,8 prosenttia.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

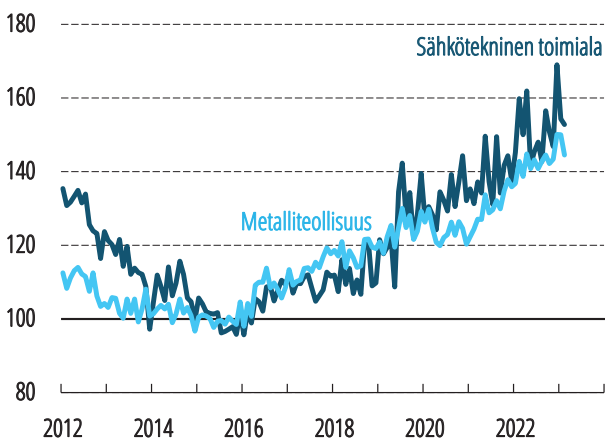
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

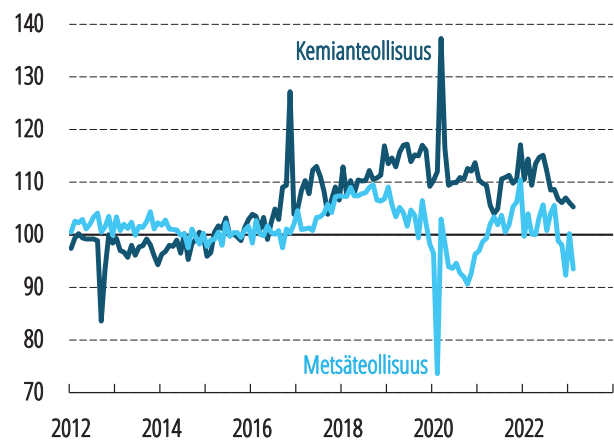
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tuotannon suhdannekuvaaja (vuosimuutos, %)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	Kum. ¹⁾	Ennuste (kevät 2023) ²⁾ 2023 2024	
Kokonaistuotanto	1,0	-0,6	1,9	0,1	1,0	0,1	1,4
Alkutuotanto	3,9	-2,1	2,5	2,1	2,3	0,5	1,0
Jalostus	-1,4	-7,1	4,4	-3,5	0,4	-2,5	0,5
Palvelut	1,8	2,1	1,0	1,6	1,3	1,1	1,7

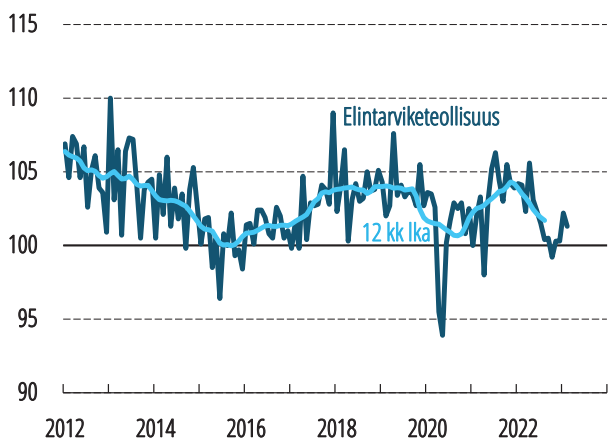
¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ²⁾ Arvonlisäys perushintaan.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2021 ³⁾	Ennuste (kevät 2023) 2023 2024	
Metalliteollisuus	4,4	10,3	3,1	1,7	2,7	3,8	3,6	-1,6	3,6
Metallien jalostus	30,2	5,8	6,9	-5,4	-2,2	1,2	7,4	-3,6	6,2
Metallituotteet	-3,2	5,0	12,1	2,7	6,2	9,0	-1,4	-3,8	2,3
Koneet ja laitteet	2,6	-3,2	9,6	9,0	3,9	11,2	5,2	-1,0	3,4
Kulkuneuvot	15,7	12,8	4,3	-7,3	5,4	0,9	5,6	-1,6	2,4
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	1,7	22,9	6,3	-4,4	4,8	1,7	1,4	-0,2	3,2
Metsäteollisuus	-7,6	-16,4	0,5	-10,1	-5,5	-5,0	7,2	-1,7	2,0
Puutavateollisuus	-1,9	-12,3	-0,9	-10,4	-3,6	-4,0	4,9	-1,0	1,9
Paperiteollisuus	-10,1	-17,6	1,0	-10,1	-5,1	-5,4	8,3	-2,1	2,0
Kemianteollisuus	-4,0	-8,6	-4,0	-8,0	-0,9	-6,7	-0,2	-1,5	4,8
Elintarviketeollisuus	-3,7	-3,5	-1,9	-2,7	1,3	-0,2	2,9	-1,4	0,6
Tevanake-teollisuus	-2,2	-3,5	-5,3	-11,9	-4,4	-8,8	9,3	-0,7	0,3
Muu tehdasteollisuus	-5,1	-9,4	-10,7	-7,2	-2,3	-7,5	3,7	-0,1	1,0
Tehdasteollisuus yhteensä	0,1	1,2	0,4	-2,6	0,4	-0,5	3,5	-1,7	3,1
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	-2,7	-6,2	-2,1	-5,1	-0,5	-2,5	3,9	-1,9	3,1
Kaivostoiminta ja louhinta	-25,8	-25,8	-5,0	10,1	8,3	2,8	-4,6	-5	1,4
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	-6,8	-3,3	10,8	6,1	1,5	8,6	6,8	0,0	1,2
Koko teollisuus	-1,7	0,0	1,7	-1,8	1,0	1,0	3,7	-1,6	2,9

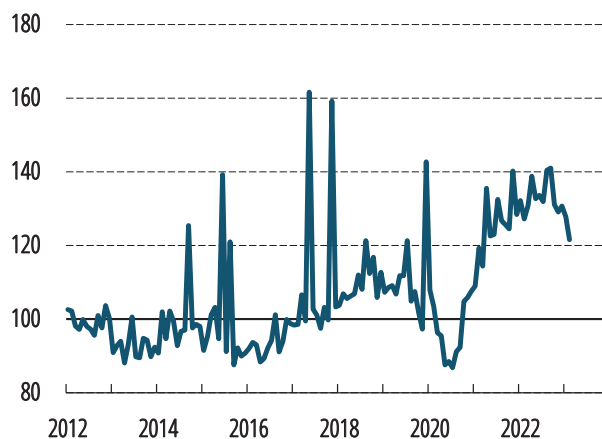
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto ja arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	2022 I-IV	Ennuste (kevät 2023) 2023 2024	
Bkt markkinahintaan	3,1	3,1	4,2	3,2	1,6	-0,4	2,1	-0,3	1,2
Alkutuotanto	-5,8	-6,7	-2,6	-2,8	-3,5	-0,7	-2,4	0,5	1,0
Koko teollisuus (B, C, D, E)	1,8	3,7	4,8	6,0	2,4	-2,5	2,5	-2,2	0,7
Tehdasteollisuus	1,1	3,4	7,6	6,2	2,4	-1,3	3,5	-2,5	0,5
Metsäteollisuus	3,5	9,9	10,2	-2,3	-7,7	-13,6	-4,0	-3,8	3,1
Kemianteollisuus	-5,2	-9,6	-4,5	7,7	-4,0	-5,8	-1,8	-5,3	0,4
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	4,1	10,5	10,3	9,6	8,5	3,4	7,7	-1,9	0,1
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-3,1	-3,5	15,4	8,6	7,8	6,9	9,5	-1,8	1,6
Rakentaminen	1,5	-1,1	6,1	2,1	-0,3	-3,5	0,9	-2,8	-0,2
Palvelut	4,8	4,1	4,2	3,3	2,2	1,7	2,8	1,1	1,7
Kauppa	-0,9	-1,2	-4,5	-8,6	-7,7	-7,9	-7,2	-2,0	1,7
Informaatio ja viestintä	12,3	10,4	9,5	5,6	8,6	5,7	7,3	4,7	3,3
Kiinteistöalan toiminta	3,2	3,4	2,5	1,9	1,1	1,1	1,6	0,9	1,9
Bkt muutos ed. nelj.	1,0	1,0	-0,1	1,0	-0,2	-0,4			
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	1,4	2,5	0,6	0,8	-1,3	-1,9			

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Työmarkkinoilla poutaista

> Maaliskuussa työllisyysaste oli 78,4 prosenttia

> Työttömyysaste oli 6,6 maaliskuussa

> Tehtyjen työtuntien trendi kääntynyt varovaiseen laskuun alkuvuonna

Työllisyystilanne pysyi suotuisana maaliskuussa

Työllisiä oli ensimmäisellä neljänneksellä vajaa 30 000 enemmän kuin vuosi sitten. Maaliskuussa työllisiä oli vajaat 40 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työllisten määrän trendi on kasvanut vähän alkuvuonna.

Ensimmäisellä neljänneksellä työttömiä oli hieman enemmän vuoden takaiseen verrattuna. Maaliskuussa työttömiä oli lähes saman verran kuin vuosi sitten. Työttömyysasteen trendi ei ole noussut alkuvuonna, mutta sen odotetaan nousevan hieman kevään aikana.

Tehdyt työtunnit kasvoivat ensimmäisellä neljänneksellä vuoden takaiseen verrattuna. Kuukausihavaintojen pohjalta laskettu trendi on kuitenkin kääntynyt varovaiseen laskuun.

Rakennusalan työllisyys ja tehdyt työtunnit supistuivat selvästi maaliskuussa vuoden takaisesta. Teollisuudessa tehtyjä tunteja ja työllisiä oli edelleen selvästi enemmän kuin vuosi sitten. Palveluiden ja kaupan alalla työllisiä oli saman verran kuin vuosi sitten. Kaupan alalla työtunnit supistuivat selvästi.

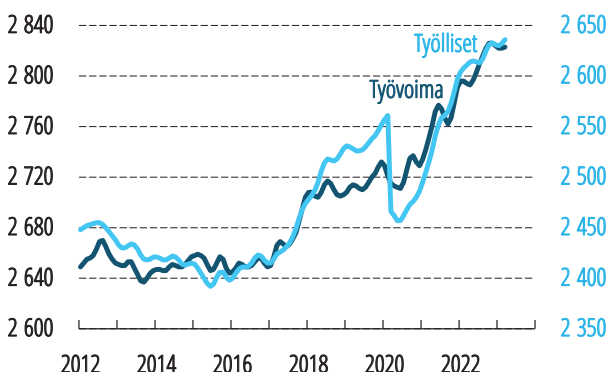
Avoimissa työpaikoissa laskua alkuvuonna

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilastossa lomautettujen määrä laski vähän maaliskuussa. Lomautettuja on jonkin verran enemmän kuin ennen koronapandemiaa.

Maaliskuussa TEM:n uusien avointen työpaikkojen määrän trendi laski edelleen. Avoimet työpaikat ovat vähentyneet selvästi viime kesän huipusta mutta niitä on edelleen enemmän kuin esimerkiksi vuoden 2019 syksyllä.

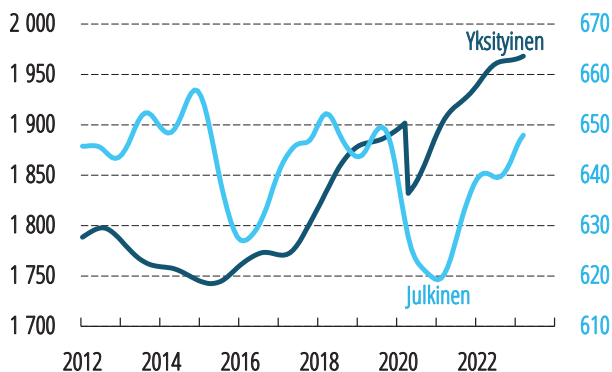
Alkuvuonna pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut laskuaan kesän 2021 huipusta. Vähentyminen on kuitenkin hidastunut selvästi, ja määrä on jäämässä selvästi koronapandemiaa korkeammalle tasolle.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

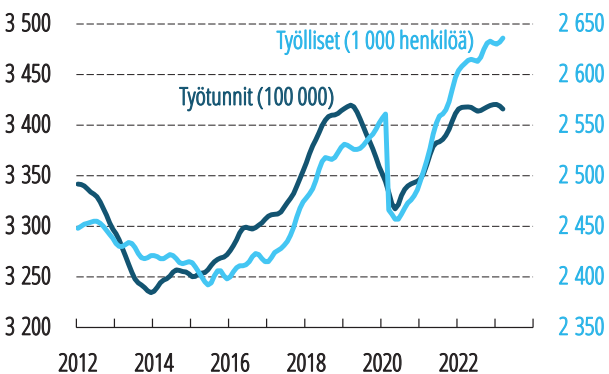
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, trendi (1 000 henkilöä)

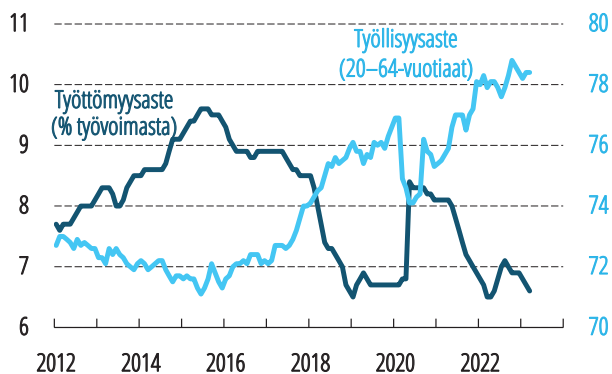
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, trendi

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

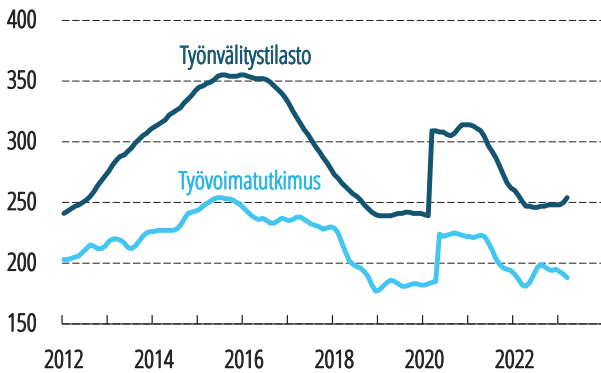

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

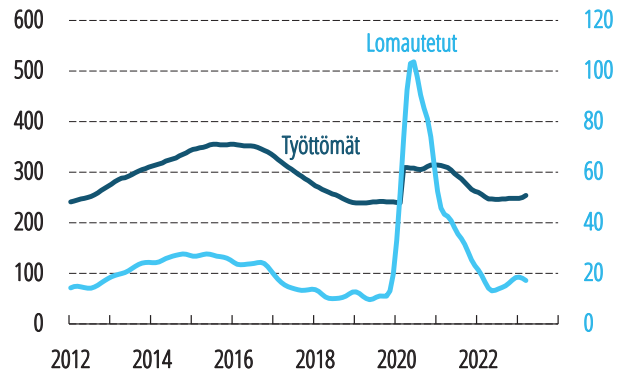
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	3 kk ¹⁾	2022	Ennuste (keväät 2023 2024)
Alkutuotanto	-1,0	-2,0	-15,8	-11,5	-1,1	-2,1	5,0	
Teollisuus	8,4	13,0	4,0	5,2	10,5	1,8	4,0	
Rakennustoiminta	3,2	-2,8	-0,6	13,1	-3,4	0,5	-2,2	
Palvelut (sis. kauppa)	0,6	-0,9	2,3	-1,3	0,1	0,0	3,7	
Julkinen sektori	-2,6	4,2	0,5	-1,5	1,8	0,1	2,9	
Työlliset yhteensä	2,5	0,4	1,0	0,5	0,0	0,2	2,6	-0,7 0,8
Työvoiman tarjonta	2,3	0,4	1,1	0,5	0,0	0,2	1,6	-0,3 0,5
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	6,9	6,9	6,8	6,7	0,0		6,8	7,1 6,8
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	78,6	78,4	78,2	78,4	0,0		78,2	77,7 78,3

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

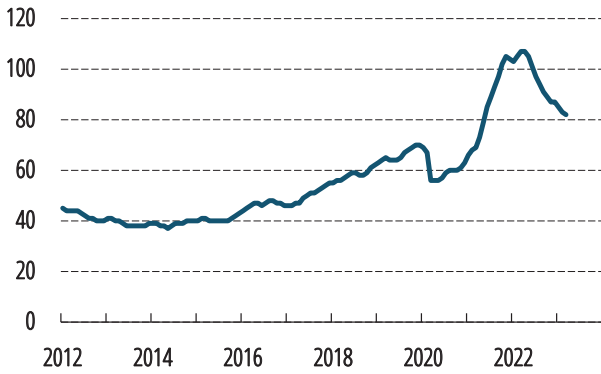
Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus, Macrobond.

Työttömät ja lomautetut, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö, Macrobond.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis
Alkutuotanto	-10,4	-9,2	-16,7	-0,6	-0,3
Teollisuus	4,3	4,2	10,1	6,5	10,6
Rakennustoiminta	4,0	-7,6	-0,8	9,1	-10,8
Kauppa	1,0	-20,1	8,1	-2,0	-12,0
Liikenne	9,8	-12,7	8,8	-1,8	1,2
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	-13,0	-4,8	12,1	-5,8	0,7
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	5,7	-0,3	0,5	-1,2	2,8
Yhteensä	1,3	-5,8	5,0	-0,2	0,2

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Vuosi-inflaatio jatkuu nopeana

> Inflaatio hidastui energian hintojen laskettua

> Pohjainflaatio kuitenkin kiihtyi

> Lentolippujen hintojen nousu voimakasta

> Yhdenmukaistettu inflaatio hidastui vähän huhtikuussa

Pohjainflaatio kiihtyi edelleen

Kuluttajahintainflaatio hidastui maaliskuussa 7,9 prosenttiin. Pohjainflaatio, josta volatiilit energian ja elintarvikkeiden hinnat on poistettu, kiihtyi kuitenkin edelleen ja nousi 7,1 prosenttiin. Palvelujen (pl. asuminen) hintojen nousu kiihtyi 7,6 prosenttiin.

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hintojen nousu pysyi maaliskuussa helmikuun tasolla eli reilussa 16 prosentissa. Asumisen erän hintojen nousu hidastui 10,6 prosenttiin, vaikka asuntolainojen korkojen vuosinousun tahti kiihtyi edelleen. Nämä ovat kaksi eniten kokonaisinflaatiota ylläpitänyttä tuoteryhmää.

Elintarvikkeiden hintojen nousu on kolminumerotasolla ehkä yllättävänkin yhtäläistä, 12–23 prosenttia, vaikka tuotteet ovat erilaisia. Nyt myös hedelmien ja marjojen hintojen nousu on kiihtynyt tuohon 12 prosenttiin. Kahvin hinta on kääntynyt laskuun vuoden takaisesta, kun raakakahvin maailmanmarkkinahinta on tullut alas. Se on kuitenkin edelleen suhteellisen korkealla tasolla, ja huhtikuun aikana kahvin dollarihinta lähti uudelleen nousuun. Kuluttajahinta seuraa muutaman kuukauden viipeellä maailmanmarkkinahintaa.

Vaikka asuntolainojen korkojen kontribuutio asumisen inflaatioon on nousut, muut tekijät ovat hieman dominoineet: korjausmateriaalien, sähkön ja nestemäisten polttoaineiden hinnat sekä uuden asunnon hankinta ovat painaneet vuosi-inflaatiota alaspäin.

Julkinen liikenne kallistunut selvästi vuoden takaisesta

Liikenteen hinnat kääntyivät vuositasolla keskimäärin kahden prosentin laskuun, kun polttoaineiden kuluttajahinnat olivat 14 prosenttia viime vuotta alemmat. Polttoaineiden hinnat olivat huipussaan viime vuoden kesäkuussa, ja nykyisellä hintatasolla niiden kontribuutio vuosi-inflaatioon on negatiivinen vielä marraskuussa. Toisaalta hintojen nousu on kiihtynyt rautatie- ja erityisesti lentoliikenteessä. Jälkimmäisessä hinnat nousivat maaliskuussa 48 prosenttia vuoden takaisesta. Vuosi sitten pandemia painoi vielä matkustamista, mutta verrattuna neljän vuoden takaiseen vastinkuukauteen hintataso on noussut selvästi muuten paitsi meriliikenteessä.

Yhdenmukaistettu inflaatio hidastui hieman huhtikuussa

Suomen yhdenmukaistettu inflaatio oli huhtikuussa 6,4 prosenttia, missä oli maaliskuusta laskua 0,3 prosenttiyksikköä. Tässä eivät ole mukana mm. asuntolainojen korot.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2023 Huhti	Ennuste (kevät 2023) 2023 2024	
Suomi, kansallinen KHI	9,1	9,1	8,4	8,8	7,9		6,8	3,8
Suomi, harmonisoitu	9,1	8,8	7,9	7,9	6,7	6,4	6,5	3,6
Euroalue, harmonisoitu	10,1	9,2	8,6	8,5	6,9	7,0	6,8	3,8
Tuontihinnat (tavarat)	18,5	15,8	8,3	7,6	0,6		26,6	0,9
Kotimarkkinoiden perushintaind.	17,2	14,6	10,8	10,1	5,5		23,0	7,1
Rakennuskustannukset	5,5	5,3	6,4	6,4	6,5			
Maatalouden tuottajahinnat	26,9	22,4	19,7	18,1				
Brent-raakaöljy, EUR	26,0	16,3	3,3	-5,8	-27,7	-22,5		

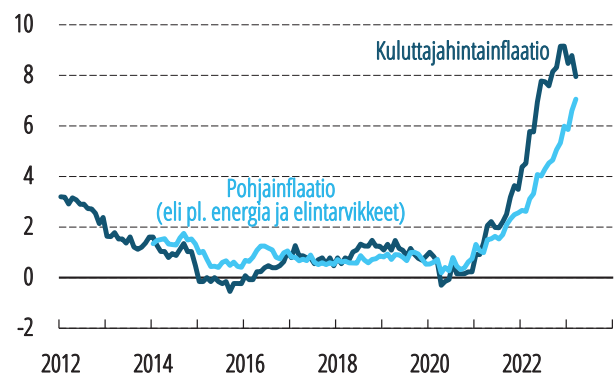
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Macrobond, Etlä.

Kuluttajahinnat (vuosimuutos, %)

	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis
Kuluttajahintaindeksi	9,1	8,4	8,8	7,9
Elintarvikkeet (13,7 %)	16,0	15,4	16,3	16,2
Alkoholijuomat, tupakka (5,1 %)	4,6	4,8	5,1	5,4
Vaatetus ja jalkineet (3,8 %)	3,1	2,4	3,5	4,0
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu (26,3 %)	13,1	11,8	11,7	10,6
Kalusteet, kotitalous- koneet (5,5 %)	9,0	8,3	9,3	10,1
Terveys (5,3 %)	1,6	0,7	0,7	-0,1
Liikenne (13,0 %)	5,4	3,7	3,1	-2,0
Viestintä (2,7 %)	6,1	5,4	5,5	4,8
Kulttuuri ja vapaa-aika (10,2 %)	5,8	4,4	5,0	5,9
Koulutus (0,4 %)	2,4	2,9	2,9	2,9
Ravintolat ja hotellit (6,0 %)	7,6	7,8	8,6	8,7
Muut tavarat ja palvelut (8,3 %)	8,3	10,6	11,9	12,6

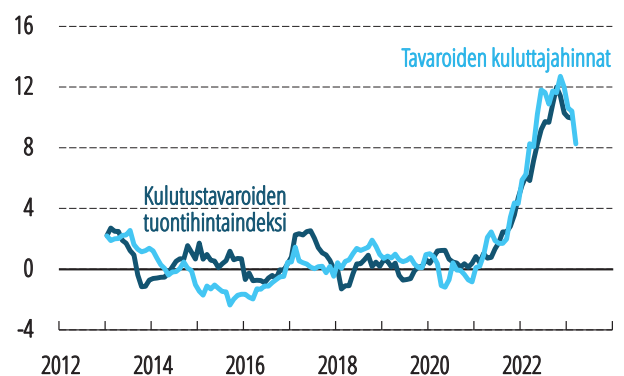
Suluissa indeksipainot 2022. Lähteet: Tilastokeskus, Etlän tietokanta.

Hinnat (vuosimuutos, %)

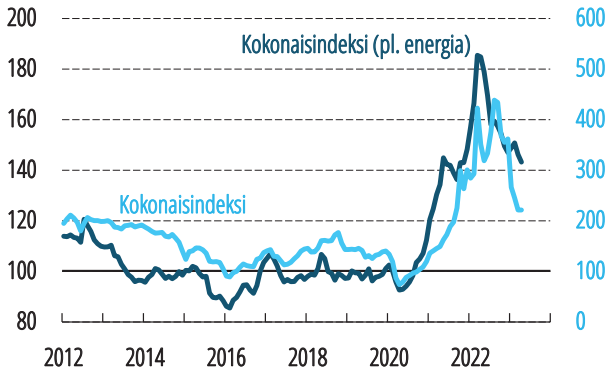
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Kulutustavaroiden tuonti- ja kuluttajahinnat (vuosimuutos, %)

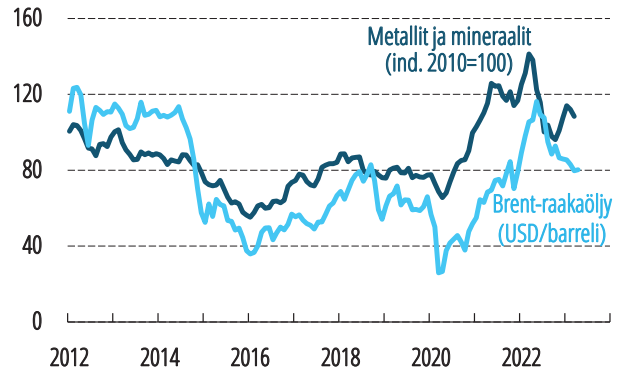
Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlän tietokanta, Macrobond.

Raaka-aineiden hinta euroalueella, EUR (ind. 2020=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

Raaka-aineiden hintoja, USD

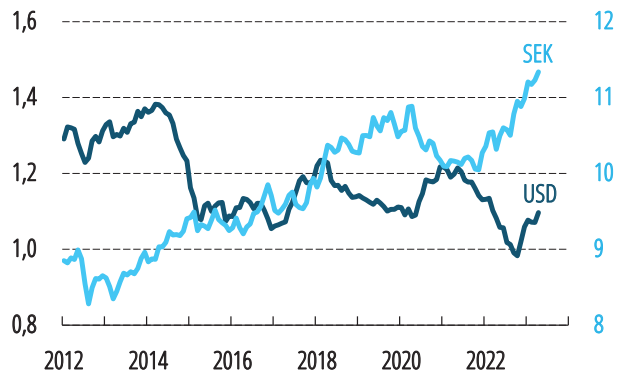
Lähteet: Maailmanpankki, Macrobond. Indeksissä Cu 38,4 %, Al 26,7 %, Fe 18,9 %, Ni 8,1 %, Zn 4,1 %, Sn 2,1 % ja Pb 1,8 %.

Suomen reaaliin efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

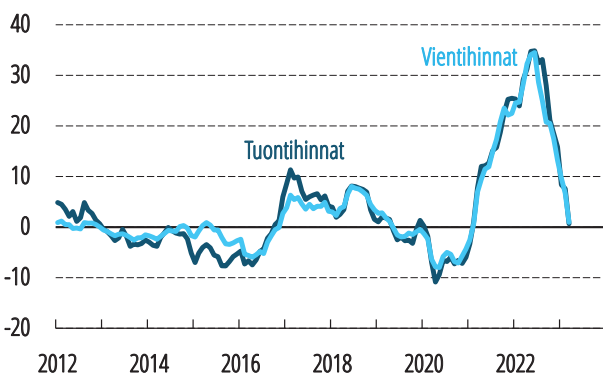
Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Valuuttakursseja euron suhteen (kruunu ja dollari)

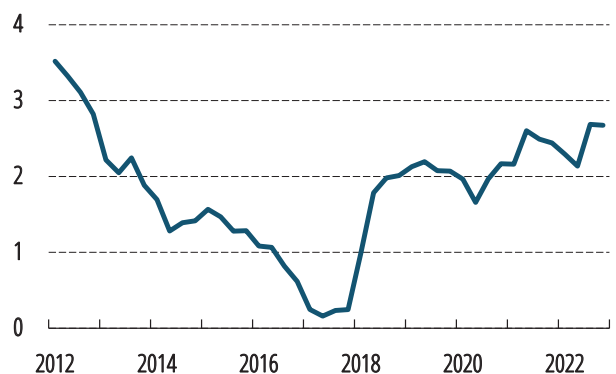
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Macrobond.

Hinnat (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Hyvinvointialueet muuttivat valtion tulojen ja menojen rakennetta

> Valtiontalous 1,8 mrd. euroa alijäämäinen jo maaliskuussa

> Hyvinvointialueiden perustaminen heijastuu valtion menoihin ja tuloihin

> Alijäämä ja käteisvarojen kasvu kasvattivat budjettitalouden velkaa

Valtiokonttori julkaisi huhtikuussa valtiontalouden tammi-maaliskuun tiedot. Tiedoista käy ilmi, että valtion budjettitalous oli maaliskuuhun mennessä kertynyt alijäämää jo 1,8 mrd. euron verran. Viime vuoden maaliskuussa valtion rahoitusasema oli miljardi euroa ylijäämäinen. Sekä tulot että erityisesti menot kasvoivat viime vuoden vastaavaa ajankohtaa nopeammin. Taustalla vaikuttavat vuoden alussa toimintansa aloittaneet hyvinvointialueet, joiden perustaminen muutti valtion tulojen ja menojen rakennetta.

Kotitalouksien ja yritysten maksamissa tulo- ja pääomaveroissa nähtiin marraskuussa pieni notkahdus, joka nyt näyttää jääneen väliaikaiseksi. Kyseisten veron kertymä on ollut erinomaisessa kasvussa jo pari vuotta. Kulutusverojen tuotto sitä vastoin on kehittynyt paljon tasaisemmin ja kasvu pikemminkin pysähtynyt.

Valtion ja kuntien verotulojen kehityksessä tapahtui käänne alkuvuonna. Valtion tulot kasvoivat tammi-maaliskuussa peräti 2,6 mrd. euroa vuoden takaisesta erityisesti ansio- ja pääomaverotulojen kasvun takia. Taustalla vaikuttivat muutokset, jotka ansiotuloverotukseen tehtiin hyvinvointialueiden takia. Kuntien saamat ansioverotulot vastaavasti supistuivat.

Samalla valtion menot kasvoivat tammi-maaliskuussa 4,2 mrd. euroa viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Suurin yksittäinen tekijä valtion menojen kasvun takana ovat hyvinvointialueet, joiden rahoitus näkyy valtion menoina.

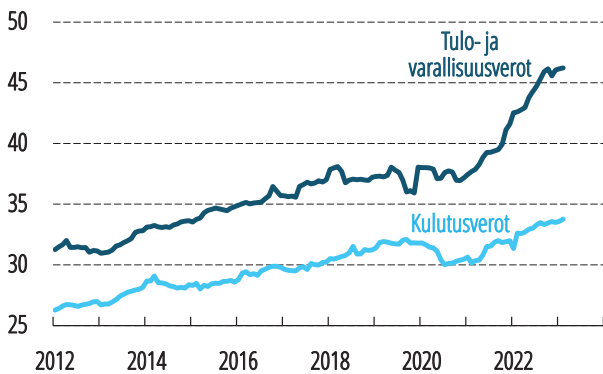
Valtion budjettitaloudella oli viime vuoden lopussa velkaa 141,6 mrd. euroa. Alkuvuonna valtion budjettitalouden velka jatkoi yhä kasvuaan. Kolmessa kuukaudessa lisävelkaa oli otettu jo 4,2 mrd. euroa. Tästä 1,2 mrd. euroa johtui likvidien varojen eli käteisen ja lyhytaikaisten sijoitusten kasvusta.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	12 kk ²⁾	2022	Ennuste (keväät 2023) 2023	Ennuste (keväät 2023) 2024
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	-7,0	6,5	2,4	3,5	2,5	6,4	8,1	3,9	4,0
Välittömät verot	-14,1	13,7	1,8	2,0	5,7	8,5	10,7	4,5	5,0
Välilliset verot	4,0	-2,8	3,7	4,8	-1,7	3,6	4,7	3,0	2,7
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	5,1	6,9	2,9	12,5		4,6	4,1		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	-0,8	-3,1	-3,1	2,7	-1,3	-1,8	-5,9		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	141,6	141,6	144,1	144,0	145,8		141,6		

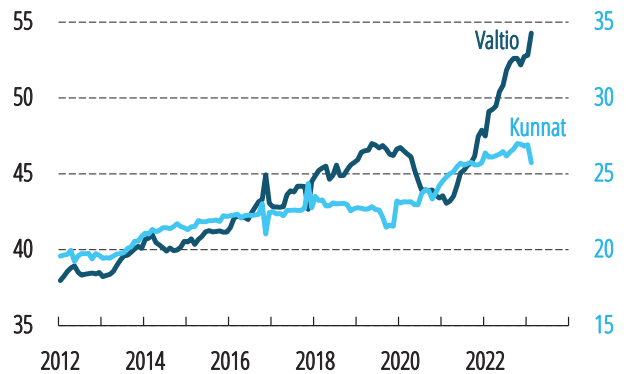
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori, Macrobond.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

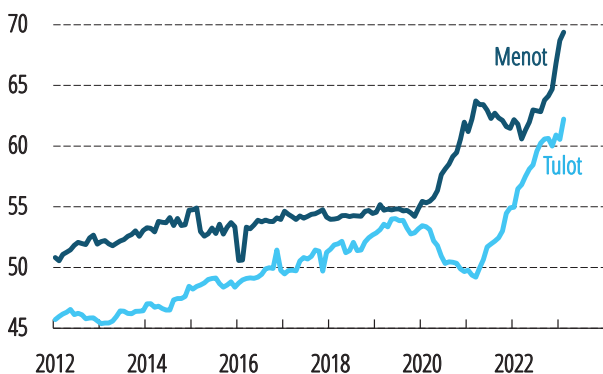
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

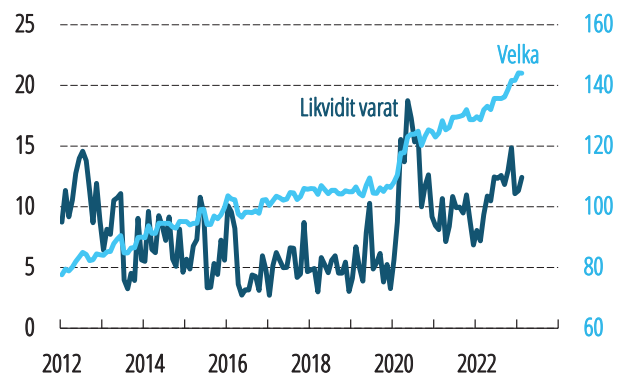
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

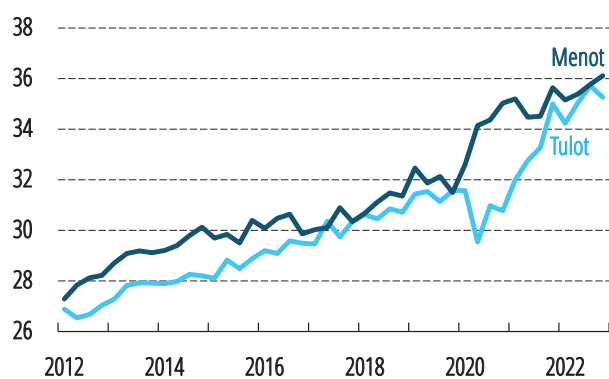
Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	Q _t /Q _{t-1}	2022 I-IV	Ennuste (keväät 2023) 2023	Ennuste (keväät 2024) 2024
Kulutus	2,5	2,3	4,2	3,9	1,4	-0,5	2,9	0,7	0,6
Investoinnit	-13,7	16,4	-8,1	2,9	-8,3	-5,9	0,0	3,5	1,5

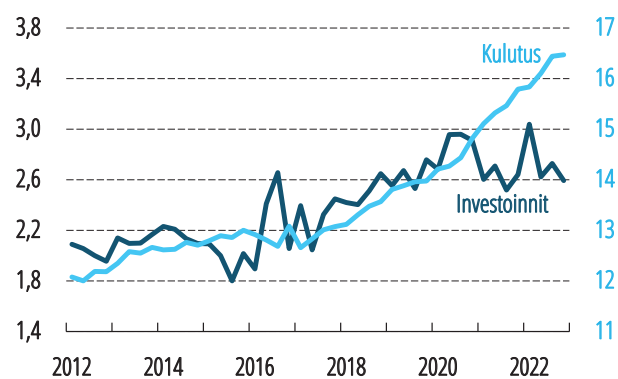
Työpäiväkorjattu. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Talousennusteet vuodelle 2023 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 21.03.	Labore 20.04.	PTT 05.04.	SP 16.12.	VM 23.03.	HB 25.01.	Nordea 25.01.	OP 31.01.	Danske 04.04.	Komissio 11.11.	Med	Min	Max
Bkt	-0,3	-0,2	-0,5	-0,5	-0,2	-0,2	0,0	-0,5	-0,2	0,2	-0,2	-0,5	0,2
Tuonti	0,1	-2,0	-1,2	-1,0	-1,5	-0,4	1,6	-2,8	-1,0	2,4	-1,0	-2,8	2,4
Vienti	1,2	1,0	-0,5	1,8	1,2	-0,6	2,3	-2,0	-0,5	2,2	1,1	-2,0	2,3
Kulutus	-0,1	-0,2	-0,3		0,0	0,3		0,0	0,2		0,0	-0,3	0,3
Yksityinen	-0,5	-0,6	-1,4	-1,3	-0,6	-0,1	0,0	-1,0	-0,2	0,2	-0,6	-1,4	0,2
Julkinen	0,7	0,5	2,0	0,7	1,3	1,0	2,0	2,5	1,2	0,1	1,1	0,1	2,5
Investoinnit (SP: yksityiset)	-1,0	-0,5	-2,2	-2,0	-0,6	0,3	0,0	-1,5	-2,0	0,8	-0,8	-2,2	0,8
Varastojen muutos (kontr.)	-0,4			-1,0						0,0	-0,4	-1,0	0,0
Kokonaiskysyntä	-0,2	-0,8			-0,6						-0,6	-0,8	-0,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	5,5	5,9	4,8	5,5	5,5	4,8	5,0	5,1	5,5	4,3	5,3	4,3	5,9
Työttömyysaste, %	7,1	7,0	7,2	7,4	7,0	7,0	7,0	7,2	7,0	7,2	7,1	7,0	7,4
Ansiotaso	4,3	4,5	5,0	4,3	4,6	4,2	4,0	4,0	4,1		4,3	4,0	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonnäys)	-1,6				-1,5	0,5					-1,5	-1,6	0,5
Vaihtotase / bkt, %	-0,2		-1,4	-0,8	-1,8	-1,8	-1,8	-2,7	-1,4	-0,3	-1,4	-2,7	-0,2

Talousennusteet vuodelle 2024 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 21.03.	Labore 20.04.	PTT 05.04.	SP 16.12.	VM 23.03.	HB 25.01.	Nordea 25.01.	OP 31.01.	Danske 04.04.	Komissio 11.11.	Med	Min	Max
Bkt	1,2	1,0	1,0	1,1	1,3	1,0	1,0	0,5	0,9	1,4	1,0	0,5	1,4
Tuonti	3,8	1,2	3,0	1,3	2,8	1,9	2,6	0,6	2,0	3,2	2,3	0,6	3,8
Vienti	5,5	2,2	4,0	2,8	3,9	2,1	2,7	1,0	1,5	3,9	2,8	1,0	5,5
Kulutus	0,9	0,9	0,7		1,0	1,1		0,3	0,8		0,9	0,3	1,1
Yksityinen	1,0	1,1	1,0	0,4	1,4	1,4	0,8	0,0	1,0	1,3	1,0	0,0	1,4
Julkinen	0,6	0,5	0,0	0,6	0,2	0,5	2,0	1,0	0,5	0,4	0,5	0,0	2,0
Investoinnit (SP: yksityiset)	1,3	0,9	1,9	-0,1	0,2	0,8	0,2	0,0	2,0	1,6	0,9	-0,1	2,0
Varastojen muutos (kontr.)	-0,4			0,0						0,0	0,0	-0,4	0,0
Kokonaiskysyntä	2,0	1,1			1,7						1,7	1,1	2,0
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	2,2	2,4	2,6	1,7	2,5	2,5	1,7	2,5	2,1	1,9	2,3	1,7	2,6
Työttömyysaste, %	6,8	6,7	8,2	7,2	6,8	6,8	7,0	7,4	6,8	6,9	6,9	6,7	8,2
Ansiotaso	3,8	4,0	4,0	3,5	3,8	3,5	3,4	3,5	3,7		3,7	3,4	4,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonnäys)	2,9				0,9	1,5					1,5	0,9	2,9
Vaihtotase / bkt, %	-0,3		-0,9	0,4	-1,2	-1,3	-1,0	-2,5	-1,0	0,1	-1,0	-2,5	0,4

Talousennusteet vuodelle 2025 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 21.03.	Labore 20.04.	PTT	SP 16.12.	VM 23.03.	HB 25.01.	Nordea	OP	Danske Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,3	2,7		1,5	1,6	1,4				1,5	1,3	2,7
Tuonti	2,8	2,8		3,8	4,1	1,9				2,8	1,9	4,1
Vienti	3,7	2,9		3,1	3,8	2,6				3,1	2,6	3,8
Kulutus	1,0	2,0			1,5	1,3				1,4	1,0	2,0
Yksityinen	1,3	2,3		1,1	2,0	1,6				1,6	1,1	2,3
Julkinen	0,5	1,4		0,5	0,6	0,5				0,5	0,5	1,4
Investoinnit (SP: yksityiset)	2,2	3,0		1,7	2,5	2,1				2,2	1,7	3,0
Varastojen muutos (kontr.)	-0,3			0,1						-0,1	-0,3	0,1
Kokonaiskysyntä	1,8	2,8			2,3					2,3	1,8	2,8
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,7	2,0		1,6	1,6	2,0				1,7	1,6	2,0
Työttömyysaste, %	6,5	6,4		7,1	6,6	6,6				6,6	6,4	7,1
Ansiotaso	3,0	4,2		3,0	3,1	3,0				3,0	3,0	4,2
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,3				1,8	2,0				2,0	1,8	2,3
Vaihtotase / bkt, %	-0,6			-0,2	-1,4	-1,1				-0,9	-1,4	-0,2

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki

